

נכבד ונערך: אריה משה, יואל בקל, עו"ד רונן מנצח, מרעליה רזר

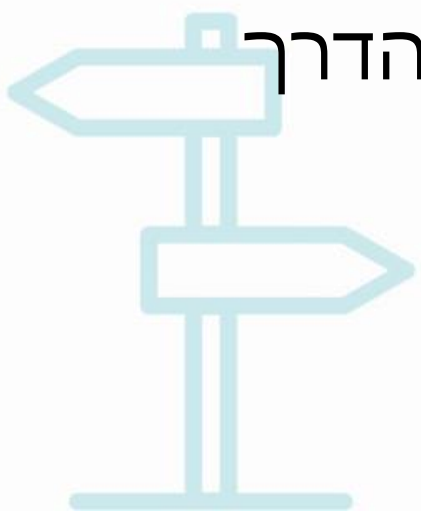
סוגי דרכים, רשת דרכים, נתיבים וכיווני נסיעה

נושא מספר 5:

הדרך והסביבה

הגדרות

- ❖ דרכ – כל מסילה, רחוב, סמטה, כיכר, מעבר גשר או מקום פתוח, שלציבור זכות לעבור שם.
- ❖ עובר דרכ – כל משתמש בדרך לנסיעה, הליכה, עמידה וכל מטרה אחרת.
- ❖ כביש – חלק מהדרך המיועד לנסיעת כלי רכב למעט שול הדרך.
- ❖ מעקה בטיחות - מחסום אבן או גדר המותקנים בשולי הדרך בקצה המרוחק מהכביש.

הגדרות

❖ כביש חד סטרי – כל כביש שתנועת כלי רכב בו מותרת בכיוון אחד בלבד ומסומן על ידי תמרור או שטח הפרדה.

❖ כביש דו סטרי – כל כביש שתנועה בו מותרת בשני הכיוונים, ואין בו תמרור או סימון לחד סטרי.

❖ שול הדרכ – השטח הסמוך לשפת הכביש שאין לצדו מדרכה עד לרוחב ארבעה מטרים או קצה תעלת ניקוז. שול הדרך נועד למילוט בעת סכנה.

❖ שטח הפרדה בנוי – שטח המחלק את הדרך לאורכה באמצעות התקן מוגבה על הכביש, צמחיה או שטח בנוי. כל צד ייחשב לחד סטרי. זהו שטח שאסור לחנות בו.

הגדרות

- ❖ נתיב – חלק מרוחב של כביש בין שסומן או לא סומן, המספיק לתנועת טור אחד של כלי רכב (למעט רכב הנע על 2 גלגלים).
- ❖ נתיב לתחבורה ציבורית (נת"צ) - מיוחד למתן עדיפות לרכבת קלה, לאוטובוסים, למוניות ולרכב המסיע 4 בני אדם לפחות. בנת"צ ימני מותר לרכב על אופניים
- ❖ קו גבול כביש - הקו הצהוב המסמן את שפת הכביש במקום שבו אין אבני שפה.
- ❖ מעבר חצייה – חלק מהכביש המסומן ומיועד לחציית הולכי רגל. חלק ממעברי החצייה מחולקים על ידי שטח הפרדה. במצב זה ייחשב המעבר לשני מעברי חצייה שונים.

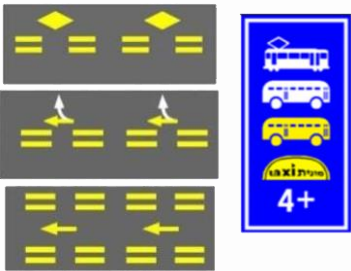
הגדרות

❖ נתיב – חלק מרוחב של כביש בין שסומן או לא סומן, המספיק לתנועת טור אחד של כלי רכב (למעט רכב הנע על 2 גלגלים).

❖ נתיב לתחבורה ציבורית (נת"צ) - מיוחד למתן עדיפות לרכבת קלה, לאוטובוסים, למוניות ולרכב המסיע 4 בני אדם לפחות. בנת"צ ימני מותר לרכב על אופניים.

❖ נתיב האטה - הרחבה הדרגתית של הכביש לנתיב נוסף המיועד להאטת המהירות לקראת יציאה מהכביש. מופיע לרוב בדרכים מהירות וראשיות.

❖ נתיב האצה - נתיב נוסף לאורך הכביש המיועד להשתלבות התנועה באמצעותו.

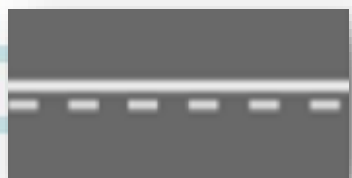
קווי הפרדה

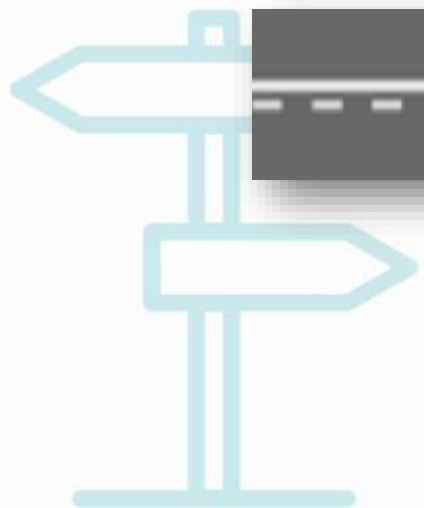
❖ קו הפרדה רצוף בצבע לבן - אין לעבור את הקו בגוף הרכב או בחלקו וחל איסור עקיפה בקטע דרך זה.

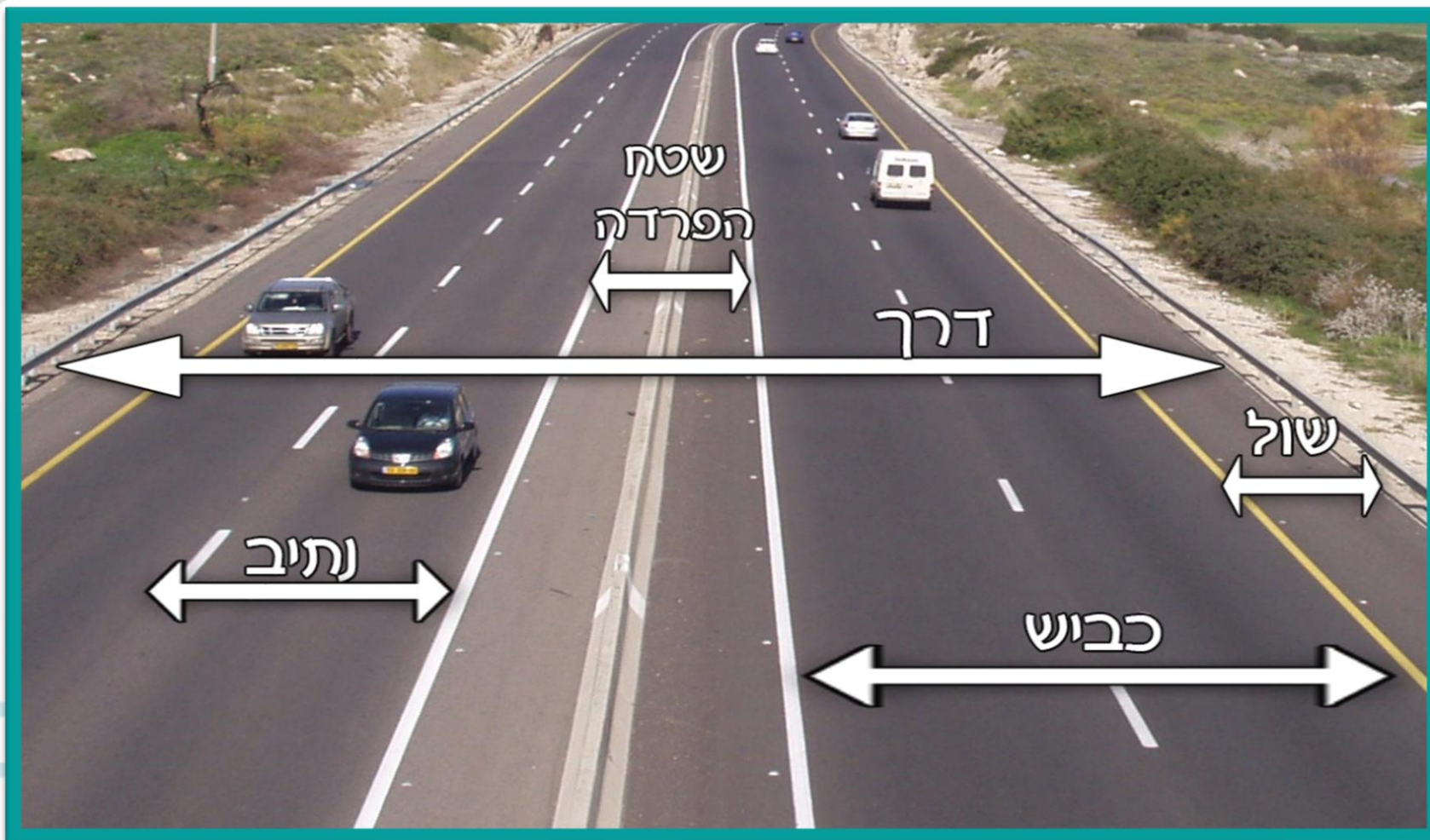
❖ קו הפרדה לא רצוף בצבע לבן - נהג בנתיב הימני ביותר, אל תעבור את הקו בגוף הרכב או בחלקו, אלא לשם עקיפה, תוך שמירת הוראות כל דין.

❖ קו הפרדה שצידו האחד רצוף והשני מקווקו בצבע לבן - מותר לעבור את הקווים, אם קו הקטעים הוא מצידו הימני של הקו הרצוף, והדרך פנויה.

הגדרות

מעבר נתיב ללא איתות

❖ בחודש מרץ 2010 ארעה תאונה קשה בכביש מעלה אדומים אשר גבתה את חייו של אדם אחד וגרמה ל-5 פצועים.

❖ אוטובוס תיירים נסע בכביש המהיר בנתיב האמצעי. לפתע הגיח טנדר מהנתיב ההשתלבות הימני כאשר הוא מבצע פנייה לכיוון הנתיב האמצעי ללא איתות.

❖ אוטובוס התיירים פגע חזקה בטנדר, נהג הרכב לא שרד.

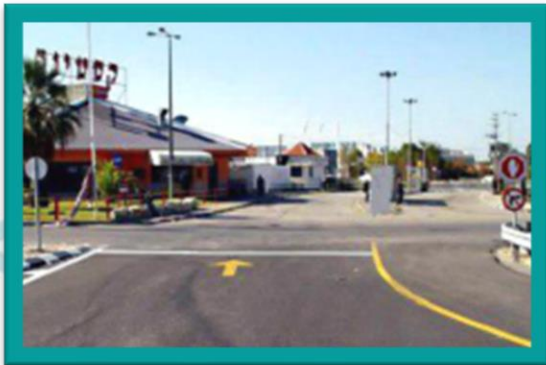

הגדרות

❖ שביל – דרך או חלק מהדרך שאינו כביש , שהוקצה לסוג עוברי דרך.

סוגי שבילים לדוגמא:

❖ קו עצירה – קו לרוחב הכביש המסמן גבול לשם עצירת רכב במידה ויש חובת עצירה.

❖ מדרכה – חלק מהדרך המיועד להולכי רגל בלבד! אסור לחנות על המדרכה אלא לצורך חצייתה לכניסה או יציאה לחצר.

הגדרות

❖ צומת – שטח המתהווה ע"י פגישתם של שני כבישים או יותר, תחום הצומת מתחבר ע"י פגישתם של קווי שפות הכבישים.

❖ מחלף – מפגש של דרכים במפלסים שונים המאפשרים מעבר מדרך לדרך.

❖ רחוב משולב – דרך המיועדת למשחקי ילדים, הולכי רגל ורכבים, שבכניסה אליה הוצב תמרור רחוב משולב המורה על מהירות מרבית של 30 קמ"ש.

חצייה באדום בצומת מרומזר

- ❖ שתי נשים צעירות ותינוקת נהרגו בחודש אוגוסט 2016 לאחר שמשאית התנגשה ברכב פרטי בכביש 4, סמוך לצומת פורדיס.
- ❖ התאונה אירעה סמוך לשעה 01:15, כאשר משאית משא מסוג וולבו פגעה ברכב הפרטי מסוג מרצדס - בהצטלבות בין כביש 4 לכביש 70.
- ❖ מחקירת האירוע עולה כי נהג המשאית חצה את הצומת ברמזור אדום מלא, דבר שהביא למותן של אנג'ליק נעים, קלואי נעים ואולגה אשקר.

חצייה באדום

לצפייה בסרטון לחצו כאן

מקום הגאונה

לצפייה בסרטון לחצו כאן

פניות בצמתים

❖ פנייה ימינה – יש להתחיל ולסיים את הפנייה סמוך לשפת הכביש הימנית אלא אם סומן אחרת. הפנייה מהנתיב הימני לימני תקפה בכל סוג כביש (חד סתרי ודו סתרי).

- כאשר פונים ימינה יש לוודא שאין משתמש דרך הנדחף מימינו של הרכב (רוכב אופניים/אופנוע)

**רוכזי
אופניים זכאים**
לצפייה בסרטון לחצו כאן

פניות בצמתים

❖ פנייה שמאלה – בפנייה שמאלה ישנה חשיבות לסוג הכביש ממנו יוצאים ואילו נכנסים.

דוגמא: בתמונה נבחר בנתיב השמאלי כדי לפנות שמאלה כיוון שמדובר בכביש חד סתרי עם 2 נתיבים.

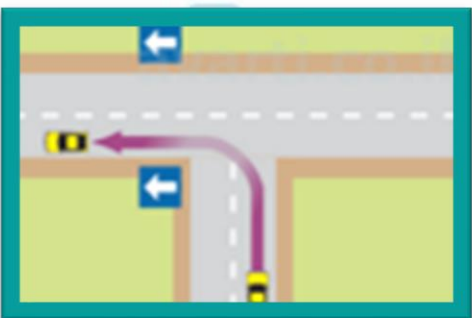
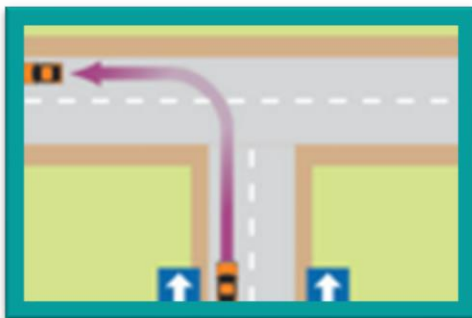

פניות בצמתים

❖ פנייה שמאלה מכביש חד סטרי לחד סטרי – היציאה
תבצע מהנתיב השמאלי של הכביש ממנו יוצאים אל
הנתיב השמאלי ביותר בכביש שאליו נכנסים (אלא אם סומן
אחרת) – משמאל לשמאל.

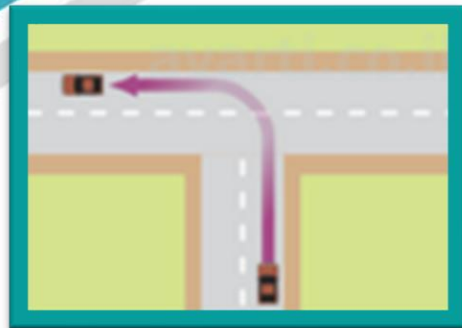
❖ פנייה שמאלה מכביש חד סטרי לדו סטרי – היציאה לפנייה
תבצע מצד שמאל של הכביש (ממנו יוצאים) ובקשת
רחבה לנתיב הימני של הכביש הדו סטרי (אליו נכנסים) –
משמאל לימין.

❖ פנייה שמאלה מכביש דו סטרי לחד סטרי – יש להתחיל
את היציאה כקרוב ככל האפשר למרכז הכביש ממנו יוצאים
(נתיב ימני) ולהיכנס אל הנתיב השמאלי של הרחוב החד
סטרי אליו נכנסים. ממרכז לשמאל.

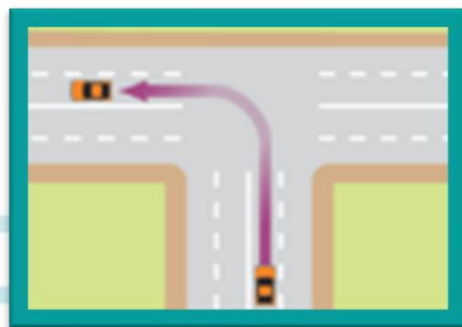

פניות בצמתים

❖ פנייה שמאלה מכביש דו סטרי לדו סטרי – יש להתחיל את היציאה קרוב ככל האפשר ממרכז הכביש ממנו יוצאים (נתיב ימני) ולפנות אל הנתיב הימני בכיוון הנסיעה של הכביש אליו נכנסים. ממרכז לימין.

❖ פנייה שמאלה בכביש דו סטרי כאשר יש יותר מנתיב אחד בכל כיוון – בכביש דו סטרי בו שני נתיבים או יותר באותו כיוון נסיעה יש לבצע את הפנייה שמאלה מהנתיב השמאלי ביותר שבכיוון הנסיעה ולהיכנס לנתיב השמאלי ביותר בכיוון הנסיעה בכביש אליו נכנסים.

פנייה
מכביש

לפניה נסיעה לאחור כאן

פניות בצמתים

❖ פניית פרסה – פנייה שכתוצאה ממנה נהג הרכב חוזר אל המקום ממנו הוא הגיע.

- פניית פרסה שמאלה מותרת מנתיב פנייה שמאלה או מכל נתיב אחר שאין בו סימון האוסר את הפנייה (כאשר שדה הראייה פתוח ואין הפרעה).

- בצומת בו קיים תמרור האוסר פנייה שמאלה מותר לבצע פניית פרסה שמאלה במידה ואין תמרור האוסר זאת.

- ישנה חשיבות רבה לוודא שהפנייה מותרת ואין הפרעה לתנועה!

אי ציור
למרחק

לציפה בסרטון לחצו כאן

פניית
פרסה

לציפה בסרטון לחצו כאן

משחק

לפניכם סרטוט המציג דרך, התאימו
בין המספר להגדרה הנכונה:

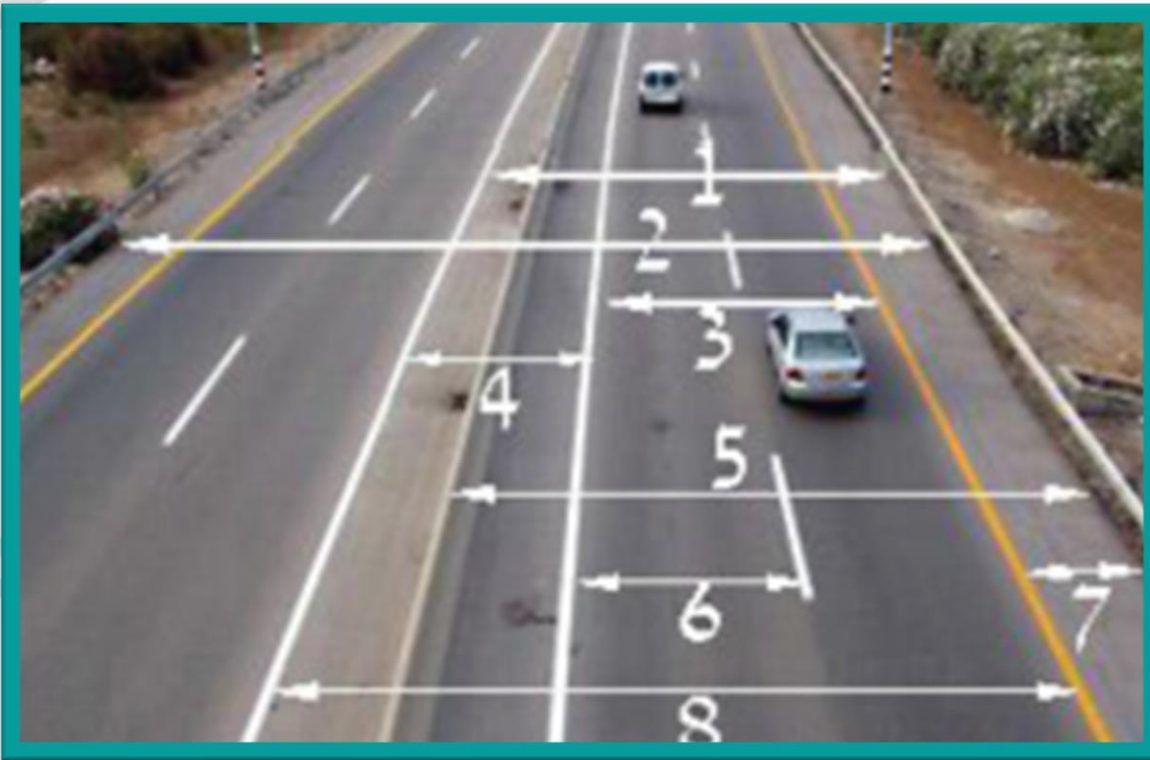
סימון כביש חד סתרי - **3**

סימון שטח הפרדה - **4**

סימון דרך רחבה - **2**

סימון נתיב - **6**

סימון שול דרך - **7**

סוגי דרכים

❖ דרך עירונית – דרך המצויה בתחום של רשות מקומית העוברת בשטח עירוני הכולל שכונות מגורים והולכי רגל.

• בכניסה לדרך עירונית יוצב התמרור:

• ביציאה מדרך עירונית יוצב התמרור:

• המהירות המרבית המותרת בה הינה 50 קמ"ש אלא אם כן צוין אחרת.

❖ דרך שאינה עירונית (בין עירונית) – דרך מחוץ לתחום העירוני.

• מהירות מרבית 80 קמ"ש, במקרה של שטח הפרדה בנוי – 90 קמ"ש

שטח

הפרדה בנוי

לצפייה בסרטון לחצו כאן

שטח

הפרדה

לצפייה בסרטון לחצו כאן

סוגי דרכים

❖ דרך מהירה – דרך שאינה עירונית ומיועדת לנסיעת רכב מנועי שאינו מסוגל לנסוע במהירות גבוהה מ-55 קמ"ש. הדרך אסורה לכניסת בע"ח והולכי רגל.

55

❖ בכניסה לדרך מהירה יוצבו התמרורים:
• המהירות המרבית המותרת - 110 קמ"ש.

❖ שלט מודיעין בצבע ירוק יוצב בדרך שאינה עירונית.
שלט מודיעין בצבע כחול יוצב בדרך מהירה.

זכר
מהילה

לצפייה בסרטון לחצו כאן

רשת הדרכים בעיר ובשכונה

דרך מקומית-שכונתית: מספקת בעיקר נגישות לבתי מגורים הנמצאים לאורכה, וחלק ממאפייניה הם ריבוי בתי מגורים, הולכי רגל ומעברי חצייה. מהירות הנסיעה בדרך מקומית שכונתית תהיה נמוכה יחסית.

דרך מאספת היא דרך מרכזית: המשמשת הן לתנועה רבה מאזור לאזור בשכונה והן לנגישות למבני ציבור ולאתרי פעילות מגוונים בשכונה. דרך מאספת מקשרת בין דרכים שכונתיות מקומיות לבין דרכים עורקיות.

רשת הדרכים בעיר ובשכונה

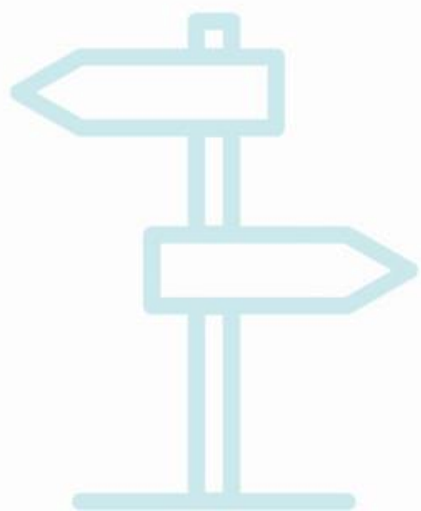
דרך עורקית: היא דרך רחבה המחולקת לרוב לשני כבישים, ותפקידה העיקרי לאפשר ניידות ומעבר של תנועה רבה ממקום למקום. דרך זו מזרימה תנועה העוברת בין כל חלקי העיר, ויוצאת מהעיר לעבר יישובים אחרים.

רחוב משולב: קטע רחוב צר הנמצא בשכונת מגורים. אין בו מדרכה ויכולים להימצא בו במפלס אחד ילדים, משחקים, הולכי רגל וכלי רכב. ברחוב ניתנת עדיפות להולכי רגל והמהירות מוגבלת ל-30 קמ"ש.

רשת הדרכים בעיר ובשכונה

מדרחוב: רחוב עירוני המשמש הולכי רגל וכלי רכב קלים. בדרך כלל הוא מרוצף באבני מדרכה ולרוב משמש כרחוב קניות או לתיירות.

מבדק עצמי

❖ לפניכם קוד QR. סרקו את הקוד
באמצעות המכשיר הסלולארי*
וענו על השאלות.

❖ כדי לערוך מבחן כיתתי ניתן
ללחוץ על סמל ה-QR במצגת,
הבחינה תפתח על גבי דפדפן
המחשב.

* ניתן להוריד אפליקציה לסריקה באמצעות
חיפוש בחנות האפליקציות של מכשירכם.